

Filip Špaček, Jan Lucemburský – nástup a počátky vlády. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Katolická teologická fakulta. Ústav dějin křesťanského umění. Praha 2013, 62 s.

Posudek školitele práce

Bakalářská práce Filipa Špačka si za svůj hlavní cíl klade revizi stávajícího historiografického líčení nástupu Jana Lucemburského na český královský trůn, jak je podáváno především domácí odbornou literaturou. Jeho práce byla inspirována nespokojeností se schématickým hodnocením vlády prvního Lucemburka na českém trůně dosavadní historiografií napříč staletími a literárními klišé o tomto panovníkovi, která stále ještě plní odbornou i populárně naučnou literaturu. Autor se za pomoci odborné literatury pokouší třdit jednotlivá historiografická stanoviska a hledat jejich kořeny v politickém a společenském zázemí jejich autorů, posléze pak konstruuje svůj vlastní historický názor. Pro svou práci využil také dostupných publikovaných pramenů, a to jak narativních, tak i diplomatických.

F. Špaček sleduje politickou a společenskou situaci v českých zemích od smrti Václava III. až po rozkol Jana Lucemburského s českou šlechtou r. 1320 a jeho odchod ze země. Zachycuje tak první desetiletí lucemburského panství ve středu Evropy. Pokouší se také o analýzu vývoje vztahů mezi novým panovníkem a domácím prostředím, zejména šlechtou a církví. Podařilo se mu shromáždit a utřídit dostupné pramenné zprávy a sestavit z nich chronologický výklad o českém panovníkovi a politickém vývoji země.

Velmi oceňuji, že autor nespolehá na existující interpretace pramenů a jednotlivé události dohledává v pramenech přímo a cituje podle nich. Je však škoda, že interpretace jím analyzovaných historických událostí různými současnými historiky nejsou v textu bakalářské práce dostatečně explicitně konstatovány a dokumentovány. Tyto interpretace jsou autorovi jistě dobře známy a je zřejmé, že s určitou literaturou pracoval (uvádí ji v soupise), ale postrádám mj. i citace v poznámkovém aparátu.

Že se jedná o téma doposud otevřené, naznačuje autor už v úvodu své práce, kde také upozorňuje na nutnou obezřetnost při interpretaci středověkých narativních pramenů (např. na s. 9-10). Pro objektivnější rozpracování tohoto tématu by však bylo třeba vzít více v úvahu zahraniční literaturu, které byla zejména v uplynulém desetiletí Janu Lucemburskému

věnována. Mám na mysli zejména práce některých francouzských, lucemburských a německých historiků a reflexi nedávných velkých výstav věnovaných tomuto králi v Čechách, na Moravě i jinde v Evropě. Jsem si ovšem také vědoma, že časové i technické možnosti bakalářského projektu jsou omezené. Autor se primárně pohyboval po linii politických dějin českých zemí, zatímco jiná celospolečenská témata 14. století, postavení českého krále v Evropě a tehdejší kulturu ponechával víceméně stranou. Práci ubírají na kvalitě i četné překlepy, zřejmě způsobené nedostatkem času při dokončování práce.

Přes zmíněné dílčí nedostatky konstatuji, že bakalářská práce Filipa Špačka splnila požadavky kladené na takovou práci, a doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze 15. srpna 2013

PhDr. Eva Doležalová, Ph.D.